

LUD

Diretor: Dr Edvino Tempski

Proprietário: Dr Antônio Firakowski

REDAÇÃO: Av. Dr. Jaime Reis 583, Fone: 1-4-9-3,
Adres pocztowy: Redação «Lud», C. P. 155, Curitiba, Paraná

Prenumerata roczna: w kraju — Cr. \$ 50,00; poza Bra-
zylia — Cr. \$ 80,00; cena egzemplarza — Cr. \$ 1,00.
Redakcja przyjmuje od 1-szej do 5-tej po południu

Tabela de anúncios: Nas páginas de anúncios: Cada centímetro quadrado — Cr. \$ 1,00; repetidos até três vezes ou em maiores dimensões — desconto de 20%; sobre os anuais — 50%. Na última página e no texto, aumento de 30% sobre os preços acima.

RÖK XXII

Curitiba, 30 lipca (de julho de) 1947

NR 31.

Z Brazylii

Projekt prawa o bezpieczeństwie Brazylii

Agencja Narodowa informuje z Rio, że Narodowa Rada Bezpieczeństwa wespół z Ministerstwem Sprawiedliwości i najwyższymi dowódcami Armii wypracowała projekt nowego prawa, które w najbliższych dniach wejdzie pod obrady Parlamentu celem zatwierdzenia. Prawo to występuje surowo przeciw wszelkiej działalności, mającej na celu obalić system demokratyczny w Brazylii.

Przewidziane są kary od 20 do 30 lat więzienia dla tych, którzy wspomagani przez państwo zagraniczne lub organizację międzynarodową usiłowali by naruszyć porządek polityczny i społeczny zatwierdzony przez nową Konstytucję, wprowadzić dyktaturę jednostki lub pewnej klasy społecznej, popierać otwarcie akcje wywołania rewolucji przeciw prawowitej władzy lub przygotować zamach na Prezydenta Republiki.

Sekretarz Skarbu Stanów Zjednoczonych w Brazylii

Dnia 24-go lipca przybył do Brazylii z oficjalną wizytą amerykański sekretarz Skarbu John Snyder w towarzystwie ambasadorów Brazylii i Ameryki oraz kilku wyższych urzędników. Gościa amerykańskiego witali na lotnisku rioskim przedstawiciel Prezydenta, członkowie rządu, prezydent Banku Brazylii oraz liczni przedstawiciele prasy. John Snyder zabawi w Brazylii 10 dni. Zapytany przez reporterów o cel wizyty, oświadczył, że przybył do Brazylii, by zapoznać się z jej potrzebami ekonomicznymi.

Wywiad z Gubernatorem Parany w Rio

Jak już wiadomo, Gubernator Parany, M. Lupion, przebywa obecnie w Rio, dokąd się udał, by przedstawić władzom federalnym plan rozwoju przemysłowego i komunikacyjnego Stanu Parany. Gubernator Lupion, zapytany przez dziennikarzy rioskich o cel swej wizyty, odpowiedział, że przybył do stolicy, aby uzyskać od rządu pożyczkę w wysokości 250 milionów cruzetirów.

Pożyczka ta jest konieczna dla ulepszenia dróg już istniejących i dla budowy nowych; naglącym jest także przeprowadzenie inwestycji w portach Paranaguá i Antonina, przez które przesuwają się zbiór produktów rolnych całej Parany. Kończąc swój wywiad, Gubernator Lupion zaznaczył, że z Rio uda się do União da Vitória, gdzie spotka się z gubernatorem S. Catariny.

Isenções Fiscais na Constituição Estadual

BRONISLAU OSTÓJA ROGUSKI — Deputado Estadual

A nova Carta Política do Estado contém dispositivos de grande interesse para as classes produtoras, sejam elas da lavoura da industria ou do comercio.

O constituinte paranaense de 1947 dedicou especial atenção ao desenvolvimento economico no Paraná e, como uma das maneiras de incentivo às fontes de produção, consignou, na Constituição diversas medidas que se traduzem, principalmente, em isenções fiscais e no auxilio direto a ser levado pelo Governo aos empreendimentos particulares.

Um dos preceitos, aprovado por unanimidade e de iniciativa do autor destas linhas, é de natureza transitoria e, por essa razão, deve ser aproveitado por todos aqueles que estejam em débito com o fisco.

Está consubstanciado no art. 9º do Ato das Disposições Constitucionais Transitorias o seguinte:

«SÃO ISENTOS DE MULTA, JUROS E DEMAIS MAJORAÇÕES OS FALTOSOS PARA COM A FAZENDA OU ESTADUAL OU MUNICIPAL, QUE SALTAREM SEUS DÉBITOS ATÉ CENTO E VINTE DIAS APÓS A PROMULGAÇÃO DESTA ATO.»

PARÁGRAFO ÚNICO: QUANDO O PAGAMENTO HOUVER DE SER FEITO EM CARTÓRIO, POR MOTIVO DE PROPOSITURA DE AÇÃO EXECUTIVA, FIGAM REDUZIDAS DE 50% AS RESPECTIVAS CUSTAS JUDICIAS.

O texto é clarissimo e não ha dificuldade na sua interpretação.

Determina ele que, todos aqueles que estejam atualmente devendo nas Coletorias Estaduais, ou nas Prefeituras, por impostos ou taxas, sejam eles de qualquer natureza, tais como — imposto territorial, imposto de herança, vendas e consignação, licença, emplacements, taxas de agua ou esgoto, etc. — poderão saldar esses débitos, durante o prazo de 120 dias a contar do dia 12 de julho corrente, independentemente de qualquer multa, juros e demais majorações.

Deverão pagar, tão somente, o valor exato do imposto ou da taxa, e nada mais.

O parágrafo único do artigo acima referido determina igualmente, como uma medida complementar dêsse favor concedido pela Constituinte Paranaense às classes laboriosas, que esses mesmos tributos, quando houverem de ser pagos nos Cartórios, devido à propositura pelo Fisco das competêntes ações executivas, além de não poderem soffrer aumento de multas, juros e demais aumentos, se-lo-ão com abatimento de 50% das respectivas custas judiciais.

Quer isto dizer, que os Escrivães dos cartórios em que foram ajuizadas essas ações fiscais, estão obrigados a receber as custas judiciais que lhes são devidas pelo Regimento de Custas, com a redução equivalente a metade do seu valor.

A anistia fiscal a que nos referimos entrou em vigor no dia da promulgação da Constituição e estará em vigor até o dia 12 de novembro do corrente ano. É necessario pois, que seja aproveitada por todos.

ISKIERKI

— Ministerstwo wojny podało do wiadomości, że zamierza sprowadzić z Włoch zwłoki brazylijskich żołnierzy poległych w Pistoia.

— Bawiący w Brazylii sekretarz Skarbu Stanów Zjednoczonych, John Snyder, udał się w tych dniach do S. Paulo, by przypatrzeć się zbliska rozwojowi przemysłowemu i rolniczemu tego Stanu.

— W Rio przebywa 588 żołnierzy, należących do brazylijskich wojsk ekspedycyjnych we Włoszech. Większość z nich jest bez pracy lub w ciężkich warunkach materialnych. Z tego powodu Sto-

warzyszenie byłych kombatanów w Brazylii wysłało do władz prośbę, by zaopiekowały się bohaterami z pod Monte Castello.

— General João Pereira de Oliveira, członek Brazylijskiej Komisji Reparyacyjnej, oświadczył, że Brazylię nie włączono na listę tych państw, które — jako zwycięscy — mają otrzymać odszkodowania wojenne.

— Dnia 22 lipca zmarł w S. Paulo major João Ribeiro de Barros, znany pilot, który w r. 1927 poraz pierwszy przeleciał nad południowym Atlantykiem zdobywając szereg odznaczeń zagranicznych.

Ze świata

Akcja podziemna przeciw Ameryce

— Agencja „United Press“ donosi z Waszyngtonu, że Komisja Śledcza, utworzona dla zwalczania działalności anty-amerykańskiej, potwierdziła wiadomość o istnieniu silnej propagandy międzynarodowej, mającej na celu podkopanie zaufania, jakim się cieszą Stany Zjednoczone w całym świecie. Propagandę tę robią państwa pozostające pod bezpośrednimi wpływami Rosji. Szefem tej akcji na terenie Ameryki ma być były przedstawiciel Jugosławii w Waszyngtonie.

Ameryka i Anglią wycofają się z Austrii?

Z Wiednia donoszą, że rząd austriacki obawia się przedwczesnego wycofania amerykańskich i angielskich wojsk okupacyjnych z tego kraju. Rosja Sowiecka bowiem oświadczyła kategorycznie, że nie podpisze układu pokojowego z Austrią, o ile nie utworzy się tam rząd komunistyczny. Wycofanie się więc wojsk amerykańskich i angielskich z Austrii równałoby się oddaniu jej na pastwę komunizmu.

Za dużo starań o odbudowę Niemiec

W Paryżu wyrażony jest niepokój, by Stany Zjednoczone nie kładły zbyt wielkiego nacisku na odbudowę gospodarczą Niemiec. Powód stanowią instrukcje dla gen. Clay, który ma zachęcać Niemców, by odbudowali samowystarczalne państwo, poświęcone pokojowym celom i związane z gospodarką całej Europy. Instrukcje zalecają następnie rozwiązywanie kwestii uspołecznienia przemysłu zgodnie z zasadami demokratycznymi i dążenie do tego, by Niemcy mogły wnieść możliwie największy wkład do gospodarstwa Europy.

Konferencja 11-siu państw

Waszyngton (Reuter). — Stany Zjednoczone zaprosiły oficjalnie 11 państw sprzymierzonych do wzięcia udziału w konferencji, która rozpocznie się w dniu 19-go sierpnia, celem ustalenia warunków pokoju z Japonią.

Zaproszenia skierowano do W. Brytanii, Australii, Kanady, Chin, Francji, Indii, Holandii, Nowej Zelandii, Filipin i ZSSR. Krok amerykański oznacza zerwanie z metodą ustalania warunków pokojowych przez wielką czwórkę czy piątkę.

Powstanie w Indonezji

Szereg wysp, leżących w pobliżu Indii i znajdujących się pod protektorem Holandii, stały się teatrem zaciętych walk między

Przyszłość Rosji

ludnością tubylczą a holenderskimi oddziałami wojsk kolonialnych. Powstańcy z bronią w ręku domagają się niepodległości od rządu holenderskiego. Ameryka i Anglia krytykują postępowanie rządu holenderskiego, który zamiast użyć środków pokojowych, siłą chce stłumić powstanie. Ten krok Holandi może przyczynić się do wywołania ogólnych zamieszek w południowo-zachodniej Azji.

Prześlądanie Żydów z Ukrainy
Prasa sowiecka zamieszcza opisy drugiego z rządu transportu ludności żydowskiej z miejscowości Winnica na Ukrainie do Birobidżanu, w południowo-wschodniej Syberii. Transport ten odszedł z Winnicy w dnia 8-go czerwca b. r. Miejscowa ludność manifestacyjnie jakoby żegnała odjeżdżających Żydów. W przemówieniach zaznaczono, że Birobidżan jest "jedyną żydowską socjalistyczną republiką na świecie" i że republika ta gwałtownie potrzebuje rzemieślników i kwalifikowanych robotników wszelkiego rodzaju.

ISKIERKI ZE ŚWIATA

— Angielski wynalazca, Lorel, przedstawił władzom model dysku latającego, który posiada 25 m. średnicy, ma kształt kolia i porusza się z wielką szybkością, osiągając znaczną wysokość.

— General Rojo, jeden z głównych dowódców oddziałów komunistycznych w czasie wojny domowej w Hiszpanii w roku 1936, zwrócił się do rządu generała Franka z prośbą o pozwolenie na powrót do Hiszpanii.

Według informacji ze źródeł amerykańskich, Tomas Dewey, gubernator Stanu Nowojorskiego, będzie kandydował na prezydenta Ameryki w najbliższych wyborach.

— W tych dniach rozstrzygnięto się kwestia, czy Nicaragua będzie dopuszczona na konferencję Pan-amerykańską w Rio de Janeiro, wyznaczoną na 15-go sierpnia b. r.

— Z Managuá, stolicy Nicaraguy, donoszą o wybuchu wulkanu "Czarny Szczyt" w okolicach miasta Leon. Miasto powyższe skazane jest na zagładę. Władze miejscowe rozpoczęły ewakuację ludności.

— Kanclerz Syrii, Mammed Fraiyen, oświadczył Komisji Inwestycyjnej ONU dla spraw Palestyny, że Arabowie nigdy nie zgodzą się na podział Ziemi św., ani na utworzenie niepodległego państwa żydowskiego.

— Według zdania dr Karl Compson, specjalisty w doświadczeniach atomowych, energia atomowa będzie użyta w najbliższym czasie jako środek ogrzewania.

— 10 tysięcy holenderskich robotników portowych podniosło strajk, domagając się podwyżki.

— Anglia, sprzedaje obecnie 25 razy więcej samochodów, niż przed wojną.

— Droгоценne klejnoty, wartości półtora miliona dolarów, należące do firmy niemieckiej Hesse i skradzione przez dwóch amerykańskich oficerów, zostały odnalezione przez amerykański wywiad wojskowy.

— Z Paragwaju napływają wiadomości o zwycięstwie powstańców nad wojskami rządowymi w pobliżu rzeki Ipane. Oddziały wojskowe zaś zdobyły miasto Belecue, jeden z głównych ośrodków oporu sił powstańczych.

— Dnia 26-go lipca b. r. w Granview (Stan Missouri) zmarła matka prezydenta Trumana, Marta Truman licząca 94 lat. Zmarła odznaczała się nadzwyczajną prestoną.

— Słynny pisarz angielski i humorysta, Bernard Shaw, obchoził dnia 26-go lipca swoje urodziny, licząc 91 lat. Z okazji tej rocznicy otrzymał on z całego świata mnóstwo listów i telegramów z życzeniami.

— Kongres Ameryki uchwalił utworzenie Departamentu Obrony, w skład którego wejdą ministerstwa Wojska, Marynarki i Lotnictwa. Sekretarzem tego Departamentu ma zostać James Florrestal, obecny sekretarz Marynarki.

— Obrady nad układem handlowym między Anglią i Rosją Sowiecką nie dały rezultatu. Główną przyczyną nieporozumienia była cena pszenicy, którą Rosja miałaby dostarczyć Anglii.

Popularny amerykański tygodnik polityczny, "TIME", omawia potencjal wojskowy Stanów Zjednoczonych i Rosji Sowieckiej.

Sowiety posiadają w dalszym ciągu pod bronią cztery i pół miliona żołnierzy, pełnych 208 dywizji, podczas gdy Stany Zjednoczone dysponują zaledwie 14-toma dywizjami gotowymi do akcji. W ciągu dwóch lat od zakończenia wojny stan liczebny armii amerykańskiej kurczył się tak gwałtownie, że obecnie trudno mówić właściwie o istnieniu sił lądowych. Zdaniem tygodnika, Stany Zjednoczone posiadają jednak nadal przewagę wojskową nad Sowiecami dzięki następującym trzem elementom: Bomba atomowa, zdecydowana kontrola mórz i oceanów oraz potęga przemysłu, który może być w rekordowym czasie przedstawiony na produkcję wojenną.

Ten układ sił alega jednak nieustannym przesunięciom. Już dziś można z dużą dozą prawdopodobieństwa określić czas, gdy Sowiety uzyskają przewagę nad Stanami Zjednoczonymi. W roku 1948 — zdanem strategów — Rosja będzie mogła rzucić na Amerykę tysiąc samolotów, których zasięg nie obejmują jednak drogi powrotnej. W roku następnym Rosja będzie w posiadaniu sterowanych pocisków rakietowych, o zasięgu trzech tysięcy mil i ładunku jednej tony materiału wybuchowego. W roku 1952 może już być w użyciu ze strony sowieckiej broń bakteriologiczna. W każdym razie po roku 1952 Rosja może być w posiadaniu bomby atomowej. W całym tym okresie potencjał wojskowy Stanów Zjednoczonych będzie się zmniejszał. O ile nie zostaną przedsięwzięte środki zapobiegawcze, Sowiety uzyskają przewagę wojskową nad Ameryką.

Tygodnik zastanawia się dalej co zrobić, by sytuacji takiej w roku 1957 uniknąć, dochodząc do wniosku, że warunkiem niezbędnym jest utrzymanie pogotowia zbrojnego w postaci określonej liczby żołnierzy, samolotów, okrętów i ekipunku wojskowego, która to siła będzie zdolna nie tylko do odparcia ewentualnego ataku, ale i do natychmiastowego przeciżenia działań wojennych na teren przeciwnika. Do utrzymania pogotowia zbrojnego potrzeba stałego dopływu wyszkolonych rezerw, co może nastąpić jedynie w postaci przymusowej służby wojskowej. Tygodnik ostrzega przed teorią, iż atak atomowy ze strony Ameryki zdecydowanie o wyniku wojny. Nawet eksperci z lotnictwa są przekonani, że ewentualna trzecia wojna światowa będzie długa i zmudna. Broń i zasady strategii, stosowane w czasie poprzedniej wojny, będą podstawą działań także w wojnie przyszłości.

Międzynarodówka Chłopska

Ze Stanów Zjednoczonych nadeszły wiadomości, iż były premier węgierski F. Nagy oraz przywódca bułgarskiej partii chłopskiej, Jerzy M. Dimitrov (nazwiska tego nie należy mieszać z premierem bułgarskim Dimitrovem) wystąpili w dniu 4-go b. m. z inicjatywą zorganizowania Międzynarodówki Chłopskiej. Obaj politycy ogłosili na konferencji prasowej w Waszyngtonie w dniu 4-go b. m. deklarację, która ustala założenia przyszłej międzynarodowej organizacji chłopskiej, mającej na celu obronę niepodległości i wolności w krajach znajdujących się w sowieckiej strefie wpływów. Deklarację podpisali również dwaj chłopscy działacze jugosłowiańscy, dr. Milan Gawryłowicz i dr. Władko Maczek. Dr. Nagy oświadczył na konferencji prasowej, że zamierzono jest stworzenie stałej organizacji centralnej, która będzie reprezentować wspólnie interesy chłopów, zamieszkujących kraje w sowieckiej strefie wpływów.

Polski Komitet Opieki nad Dzieckiem

ODDZIAŁ PARANA

KOMUNIKATY

- 1) Funkcję przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Komitetu w miesce p. Franciszka Lachowskiego objął p. Edward Czerwonka.
- 2) Przybyły do Kurytyby z Rio prezes Polskiego Komitetu Opieki nad Dzieckiem p. Algierd Czartoryski odbył z zarządem Komitetu w dniu 14-go lipca konferencję w której ustalono zasady dalszej pracy. P. Czartoryski przekazał rodzakom w Paranie i Santa Catharine serdeczne podziękowanie p. generalowej Heleny Sikorskiej z Londynu za przekazany dla dzieci polskich w Niemczech miód z Parany.
- 3) Podajemy wykaz osób, dla których znajdują się listy lub wiadomości w Komitecie, rua Carlos de Carvalho 277, Curitiba: Woźniak Władysław, Komitet Julian, Kasiniński Seweryn, Dorota (Dereta) Ludwik, Sienkiewicz Bolesław, Zych I Stanisław, Puzyna Jan, Sokolowski Aleksander, Polański Stanisław, Grabowski Józef, Dembicki Ludwik, Latosiński Wojciech, Lis Michał, Kurek Piotr, Maisewicz Max, Kudziński Teofil, Garzel Piotr, Jasiński Stefan, Milecowski Mikołaj, Menuk Jakub, Baras Herman, Lukiendrek Helena, Nisko Waleria, S. Sagatowska, Jaworska Eugenia, Sobańska Maria, Wójcikówna Jadwiga, Florecka Zofia, Obarski Antoni, Szkutnik Bolesław, Zaburski Józef, Rymuska Antoni, Bronisław i Janina, Rychlewski, Chyba lub Chybiński, Stanisław i Piotr, Boukalo Włodzimierz, Makowski Lech, Dominików Mikołaj i Franciszek, Łakiński Zbigniew, Sokolowski z domu Radaczynski Katarzyna, Kozłowski Karol, Ruszczyński Bolesław, Drobych Józef, Pawlikowski, Dereniewicz Szymon, Pitas Marian. — Po listy prosimy się zgłaszać do p. E. Kochowej.

Podajemy wykaz składek ponad 100 Cr. nadesłanych na listy zbiorowe w czerwcu:

- Tomas Coelho za pośrednictwem ks. Jana Olszówki Cr. 1200,00.
- Mafra, S. C. za pośrednictwem ks. Wendelina Swierczka Cr. 840,00.
- Agua Branca za pośrednictwem p. Kazimierza Kasprzaka Cr. 400,00.
- za pośrednictwem p. Stanisława Brudnickiego Cr. 364,00.
- Nova Galicia za pośrednictwem p. Ignacego Celińskiego Cr. 630,00.
- Vila Palmira za pośrednictwem p. Piotra Dudziaka Cr. 461,00.
- za pośrednictwem prof. Mariana Chocłaja Cr. 200,00.
- Arreias-Warnow, S. C. za pośrednictwem p. Władysława Korea Cr. 280,00.
- Serrinha za pośrednictwem ks. Stanisława Piaseckiego Cr. 200,00.

Ofiarodawcom oraz zbierającym składki i ofiary mężom zaufania serdecznie dziękujemy.

Z powodu wyczerpania się kontyngentu paczek w Banco do Brasil, aż do odwołania wstrzymujemy przyjmowanie wysyłki do Polski paczek. Z inicjatywy p. Henryka Krygiera, który przyjął funkcję męża zaufania Komitetu w kolonii Virmond otrzymaliśmy ostatnio 3 listy składek na ogólną sumę Cr\$ 1.646,00. Kolonia Virmond wskutek tego stoi obecnie na pierwszym miejscu ze wszystkich miejscowości Parany i Santa Catariny, o ile chodzi o wysokość sumy zebranych pieniędzy w obecnym roku. Panu Krygierowi oraz Ka. Piotrowi Halamie i p. Franciszkowi Mierzwie, którzy wspólnie z p. Krygierem zbierali składki, serdecznie dziękujemy.

Powołani do służby wojskowej

Namocyz rozporządzenia władz wojskowych w Kurytybie od dnia 1-go do 30-go sierpnia b. r. w kurytybskim Szpitalu Wojskowym mają się stawić wszyscy poborowi, zamieszkojący w municyplum kurytybskim.

Powołani są — obywatele urodzeni w 1928 i 1929 roku, ci, których służba wojskowa została odłożona, — oraz wszyscy, którzy — powołani w roku ubiegłym i na początku bieżącego — uznani zostali za niezdatnych do wojska.

Nowe prawo odnoszące się do polowania i rybactwa

Rząd Parany wydał nowe prawo odnoszące się do polowania i rybactwa. Prawo to zawiera następujące przepisy: 1) Osoby, które chcą polować lub łowić ryby na terenie całej Brazylii powinny postarać się o specjalne pozwolenie.

2) Pozwolenie to uzyskuje się przez wyrobienie legitymacji (cartão de identidade), w której załącza się fotografię oraz znaczek 50 cruz.

3) Legitymacja będzie ważna na jeden rok, po upływie którego trzeba odnowić pozwolenie.

4) Legitymacja powyższa upoważnia do polowania i rybactwa tylko w okresie przepisanych.

5) Pozwolenie odnosi się wyłącznie do jednej osoby. Młodotni nie mogą otrzymać pozwolenia.

6) W wypadku zgubienia legitymacji, należy postarać się o nową.

Paranańskie Ministerstwo Rolnictwa i Przemysłu i Handlu posiada specjalny Wydział Propagandowy, który — postępując się paranańskimi stacjami radiowymi — udziela rolnikom pozytywnych rad i wskazówek. W kątku gospodarczym, zamieszczanym na łamach "Ludu", w licznych wypadkach korzystania z wiadomości dostarczanych przez Paranański Wydział Propagandowy.

Kącik gospodarczy

NISZCZENIE MRÓWEK PRZEZ FERMENTACJĘ

Oprócz środków w chemicznych wzkażanych jak: dym starczany i bisul fureto de carbono, można zniszczyć gniazda mrówek przez fermentację składów pokarmowych. Jest znane, że mrówki nie jedzą pokarmów nazonoszonych, ale czekają aż spleśnieją; na tej pleśni wyrastają na sposób grzybkowy, którym się karmią. Fermentacja niszczy owe grzybki, niszcząc zarazem składy pokarmowe; przez zniszczenie pokarmów mrówki skazane są na śmierć. Fermentacja może być wywołana drożdżami naturalnymi zmieszczanymi z mąką kukurydzianą lub mandiotkową. Mąkę tę, rozpuszcza się z drożdżami i suszy się na słońcu. Skoro wyschnie, posypuje się ją na scieżkach i na miejscach, gdzie najczęściej przechodzą mrówki, tak żeby mogły znieść do swych gniazd.

Dobrze skutkującym jest także "gergelim". Jest to roślina o liściach bardzo miękkich, która zawiera wielką ilość fermentacji i stanowi ulubiony pokarm dla mrówek. Sieje się między drzewami, i kolo płotu. Listki nazonoszone przez mrówki do gniazda zaraz fermentują i gniją, niszcząc zapasy żywnościowe; w ten sposób mrówki giną, zgłodni. **prof. E. M.**

K S I E G A R N I A

Biruty Dergint-Rawicz
Sal. Marinho, 370 w Kurytybie
Przybory szkolne i piśmienne.
Książki na prezenty w języku portugalskim i polskim.

Do Czytelników »LUDU«

PRZYOMINAMY, że w Kalendarzu na rok 1948, który ukaze się niebawem, wprowadzamy specjalny dział pod tytułem: **DOROBKI GOSPODARZY POLAKÓW W BRAZYLII**. W dziale tym będą umieszczone polskie placówki gospodarcze w całej Brazylii. Powyższe tyczy przedsiębiorstw polskich w Brazylii, jak fabryki, warsztaty, transporty, hurtownie, większe sklepy, rzeźnie, zakłady fotograficzne i t. p. oraz przedstawicieli wolnych zawodów jak adwokaci, lekarze, notariusze, architekci, inżynierowie i t. p. Kto więc z reflektujących nie nadeśle zamówienia w ciągu dwóch tygodni, nie będzie mógł być umieszczony w tym dziale.

Korzystajcie z dobrej propagandowej okazji!

Fabrica de Adubos „Paraná”

ALBANO BOUTIN & Cia. LTDA.
Aven. Capanema, 155 - 191 - Curitiba.
Telefone, 226 - Caixa Postal, 332.

Kompletny wybór w nawozach mieszanych i zwykłych,
Dostawca Saletry z Chile - najlepszego nawozu azotowego.

DR. E. TEMPSKI — Lekarz

Praktykował w szpitalach w Polsce
Przyjmuje od godz. 9 tej do 12 tej i od 3-ciej do 6 ci.
Konsultorium: Farmacia GUARA, Rua Mar Floriano, 742 - Telefon 675.
Rezydencja: ulica 7 de Setembro, 1588 - Tel. 677.

Drogatiba Lda.

Sprzedaje i kupuje i produkty apteczne.

Wysyła się przez Reembolso Postal
Mówi się po polsku.
Rua José Bonifácio, 96 Caixa Postal 205. — Curitiba — Paraná

Ziemie na sprzedaż w Mallecie.

Sprzedam 53 akry ziemi urodzajnej, specjalna do sadzenia kartofli, kukurydzy i siania zbóż — 2 kilometry od stacji Vera Cruz (między Maletem a Rio Azul). Z zabudowaniami, z ogrodzeniem, po cenie Cr\$ 4.500,00 za akier, Można skrytować częściowo, po 15 akarów i 23 akry.

Sprócz tej, upowazniony jestem do sprzedania 50 i pół akarów ziemi na kolonii Santa Cruz, obok tartaku — 15 km. od Maletu, też urodzajna, sporo herwy, z zabudowaniami, po cenie Cr\$ 1.800,00, za akier.

Powody sprzedaży objaśni się interesującym. **Francisco Grenteski** — Vera Cruz — MALET.

Choroby NERWOWE:

Wyczerpanie nerwowe, impotencja, ataki nerwowe, manja, bezsenność, przestroch, leczy

Dr Lacerda Manna

SPECJALISTA
Rua 15 de Novembro 459 1-sze piętro, Telefon 184 - Curitiba.
Przyjmuje od 3-ciej do 6 tej nad Drogatiba Filial.

WINCENTY FLENIK
Chirurg - Dentysta
Godziny przyjść: od 8-11 i od 2-6
Rua Saldanha Maranhão, 593
Curitiba.

Leczenie bez operacji: hemoroidów, zylaków, chorób żołądkowych, niestrawności żgali, kiszek, wątroby, bólu, kolek, ślepej kiszki, raka, wrzodów na nogach

Dr. Mendes de Araujo

Aven. João Pessoa 68
Przyjmuje od 3-ciej do 5 tej godziny

Dr. Carlos Heller

Praktykował w bamburskich i paryskich szpitalach. Klinika dla dzieci i dorosłych. — Leczy zżaraki i rany na nogach bez operacji.
Kons. Nad apteką, Aven. João Pessoa 68. Przyjmuje od 1½-5
Telefon 8-7-5.
Rez. Commend. Araujo 970.
Telefon 424.

Dr Estanislau Bemben

Lekarz

Klinika ogólna: leczy choroby kobiece, choroby żołądka, wątroby i wewnętrzne.

Konsultorium: Praça Tiradentes 530 (altos da Farmacia Stelfeld), od 10-12 i od 3-6 godz.
Rezydencja: Rua Julia da Costa, 368 - Curitiba.

Casa dos Artefatos de Borracha

STIER & STIER

Rua Barão do Rio Branco, 70 - Caixa Postal 474.

Curitiba - Paraná.

Posiada na składzie wszelkie artykuły gumowe.

Casa „ROMEU”

kupuje i sprzedaje ubrania używane; płaci od 100 do 400 Cr. za ubranie, sprzedaje zaś po cenach przystępnych dla wszystkich,

Kup raz a zostaniesz klientem.
Casa Romeu, ul. Blacueto, 315
Tel. 3401 - Kurytybia.

Cia Integridade de Seguros Gerais do Rio de Janeiro

zalożona w 1872 r. otworzyła ostatnio swą filię na Paraná i S. Catarina z siedzibą w Kurytybie. Przedstawiciel firmy Bobdan Dąbrowski-Mikoszewski zatawia osobiscie lub pisemnie ubezpieczenia wszelkiego rodzaju (przeciwpożarowe, transportowe, samochodowe, od wypadków, na życie i t. d.)

Adres przedstawiciela: Rua Andino Lopes, 179 - 1, sala 7, Curitiba, Paraná.

PAMIĘTAJ O PRZYSZŁOŚCI SWOJEJ I RODZINY. NAPISZ PO INFORMACJE.

CASA PARIS — Okazja FABRICA DE ROUPAS FEITAS

Największy wybór ubrań, płaszczy, koszul, swetrów i najrozmaitszych artykułów męskich damskich oraz dla dzieci po cenach najniższych — w Kurytybie — ze zniżką 25 proc.
PRAÇA TIRADENTES 306, RÓG ULICY CRUZ MACHADO

Casa Eletro Brasil

RUA 15 DE NOVEMBRO, 528 - Fone, 157.

Oficyna — Rua Ignacio Lustosa, 26 — fone, 3321.

Wszelkie materiały elektryczne Instalacje światła i prądu

— Radia — Engeladeiras — Aspiradores de pó — Geladeiras.

Oficyna dla napraw Aparatów Radiowych i Geladeiras oraz wszelkich aparatów elektrycznych handlowych z jakiegokolwiek materiału.

Depositarios dos Electrodoos FREDOTTI.

Maquina de Solda Elétrica.

MOVEIS CIMO

DOMA PRZEMYSŁU KRAJOWEGO.

Do urządzenia biura i domu żądaj zawsze „Moveis Cimo”.

Skład: Rua Barão do Rio Branco, 158,

Telefon, 828 - CURITIBA.

Armazem Tomas Kubis

Kupujemy i sprzedajemy wszelkie produkta krajowe. — Posiadamy świeże towary spożywcze oraz napoje krajowe i zagraniczne
Praça Coronel Eneas 30, róg São Francisco 57
obok Igreja da Ordem - Curitiba.

MINERVA

DROGARIAS E FARMACIAS

Matriz: Curitiba, Praça Tiradentes 554 - Telefone: 220-1220-2220
NAJWIĘKSZA FARMACJA APTEKARSKA - FARMACEUTYCZNA
NA CAŁY STAN PARANÁ

Posiada swe filie dla sprzedaży hurtowej i detalicznej we wszystkich wojewych miastach Stanu: Kurytybie, Ponta Grossa, Jacareinho, Paranáguá, Londrina i União da Vitória, Iraty i Morretes.

Przyjmuje zamówienia za zaliczką Reembolso Postal.

Joalheria Rocha

Biżuteria, zegarki i t. p. rzeczy na prezenty.
Firma, która ma największy i najlepszy wybór zegarków w Paraná.

Sprzedaje tanio i gwarantuje ich solidność.

Ofica Monsenher Celso, 124 - Telefon 3-4-02 w Kurytybie.

Dr. Bronisław Ostoja Roguski

Adwokat

Sprawy cywilne, handlowe i robotnicze, inwentarze, naturalizacje — przyjmuje pełnomocnictwa do załatwiania wszelkich spraw przy urzędach stanowych i federalnych

Biuro adwokackie przy Av. João Pessoa, 75, piętro I.

„A VENCEDORA”

FRANCISZKA LACHOWSKIEGO

Curitiba - Rua Cabral 451 - Telefon 1357

Największa fabryka cukierków i karmelków w Paraná
Wyrabia cukierki malinowe, kok sowe, miętowe, cytrynowe, mleczne gumowe i t. p. — Towar pierwszej jakości po cenach przystępnych.

Wiadomości z Polski i o Polsce

Misje Zjednoczonych Narodów w Polsce

Lake Success, N. Y. — Z nadzieją pory letniej, na teren Europy wyruszyło parę misji z ramienia Zjednoczonych Narodów. Dwie udały się do Polski.

Międzynarodowy Bank dla rekonstrukcji i rozwoju gospodarczego, wydelegował grupę ekspertów, która ma zbadać podstawy dla udzielenia Polsce pożyczki w wysokości 600 milionów dolarów. Nie wiadomo, jakie będą praktyczne rezultaty tej wizyty, gdyż przedstawiciele Banku wyjechali jeszcze przed otwartym atakiem Rosji Sowieckiej na plan generała Marshall'a, dotyczący odbudowy Europy przy pomocy kredytów amerykańskich, a one właśnie są podstawą egzystencji Banku Międzynarodowego.

Jak podaje Zjednoczona Prasa, Polska uginając się pod ciężarem sowieckiej okupacji, wyzysku gospodarczego na rzecz Rosji i komunistycznych eksperymentów, niewątpliwie potrzebuje pomocy finansowej dla podniesienia się na wyższy poziom życia, ale czy Moskwa i tym razem nie przeszkodzi zachodniej inicjatywie? Przecież wszystkie jej wysiłki zmierzają do tego, aby ściągnąć stopę życiową w krajach okupowanych, do poziomu niższego niż sowiecki. Polityka finansowa okupanta posługuje się tu inflacją. Według biuletynu statystycznego Zjednoczonych Narodów, ogólne koszty utrzymania w Polsce wzrosły wiosną tego roku 144 razy, w porównaniu z rokiem 1937, a koszty żywności aż 161 razy.

Druża misja, która spędzi w Polsce dwa miesiące i przeprowadzi dokładne studium gospodarki rolnej, wysłana została z ramienia organizacji Żywnościowej i Rolniczej (Food and Agriculture Organization — FAO). Składa się ona z przedstawicieli Stanów Zjednoczonych, Kanady, Danii, Holandii i Wielkiej Brytanii. Na czele jej stoi wybitny fachowiec amerykański, p. Noble Clark, dyrektor eksperymentalnej stacji rolniczej uniwersytetu w Wisconsin. Delegacja ta zwróciła specjalną uwagę na podniesienie poziomu odżywiania się ludności polskiej i na dopasowanie produkcji drobnych gospodarstw rolnych do potrzeb kraju. Zbadane też zostaną widoki eksportu rolniczego oraz sprawa ochrony lasów. Misja ma przedstawić plany odbudowy rolnictwa, przemysłu i handlu polskiego przy pomocy amerykańskiej.

Co jednak w obecnej sytuacji mogą zrobić delegacje i misje międzynarodowe, skoro rolnictwo polskie cierpi pod sowieckim uciskiem, gorszym i groźniejszym, niż wszystkie klęski żywiołowe, powodzie i susze, które na domiar złego nawiedziły w tym roku Polskę.

Prochy W. Korfańskiego na Górze św. Anny

Kraków (IC) — W czasie walnego Zjazdu delegatów związku weteranów powstań śląskich w Krakowie zastanawiano się nad sposobem uczczenia ludowego przy-

wódecy i bohatera Śląska, ś. p. Wojciecha Korfańskiego.

Uchwalono jednogłośnie przedstawić władzom centralnym prośbę o pozwolenie na przeniesienie zwłok trybuna ludu śląskiego na górę św. Anny i pochowanie ich w miejscu najkrwawszych walk powstańczych. Na górze św. Anny (na Śląsku Opolskim) zostanie następnie wzniesiony pomnik czynu powstańczego dłuta prof. Dunikowskiego. Zwłoki Wojciecha Korfańskiego spoczywają na razie w Katowicach na tamtejszym cmentarzu parafialnym. Krakowska uchwała znalazła żywy oddźwięk wśród ludności i w prasie Górnego Śląska.

Zbrodniarze niemieccy przed sądem polskim

Warszawa (PAT • KAP) — Prokuratura amerykańska i francuska zgodziły się na wydanie władzom warszawskim tych generałów niemieckich, którzy ponoszą winę za zburzenie Warszawy. Są to: gen. Guderian szef sztabu armii niemieckiej na wschodzie; gen. Reinhardt, dowódca 9 armii; gen. Strup, który przebywa już w więzieniu w Polsce. Generałowie: von Zormann, Ludwitz i von den Bach; gen. Rodetz szef sztabu von den Bacha, gen. policji w Poznaniu Reinhardt, który ze swoją grupą działał na terenie Warszawy od 5-tego sierpnia 1944; gen. Geibel szef policji, który miał za zadanie zburzenie Warszawy już po kapitulacji powstania oraz gen. Dierlefanger, obecnie w więzieniu francuskim.

78 tysięcy dzieci na koloniach »Caritasu«

Kraków (IC) — Centralna organizacja dobroczynna w Polsce »Caritas«, pozostająca pod osobistą opieką ks. Kard. Adama Sapiehy, wysłała w ciągu obecnego lata 78.000 dzieci polskich na kolonie letnie. Z tej liczby »Caritas« Warszawska wysłała 3.000 dzieci na kolonie w Loretto, Fromburgu, Świdrze, Dąbrowie i Sokoldzie.

Okres kolonii letnich dla młodzieży, pozostającej pod opieką »Caritasu« trwa przez trzy miesiące, t. j. od 1 czerwca do końca sierpnia. Każde dziecko jednak może pozostawać na koloniach jedynie przez jeden miesiąc. Na zorganizowanie tych kolonii »Caritas« w Polsce wydała 12 milionów złotych w gotówce, nie licząc żywności. Ministerstwo Oświaty dopłaca do każdego dziecka 2.000 złotych, dzieci w miarę możliwości placą od 200 do 1.500 złotych.

Najubożsi nie placą nic. »Caritas« szwajcarski dostarczył pewnej ilości odzieży dla dzieci. Jednak 90 procent ogólnego zapotrzebowania na kolonie nadeszło od NCWC »War Relief« i od Rady Polonii z Ameryki. Niektórym lokalnym oddziałom »Caritasu« pomaga Szwedzki Komitet Pomocy. Braki wyrównuje się z ofiar, które zebrano w czasie Tygodnia Miłosierdzia.

Dzieci, wypoczywające na koloniach, pochodzą ze sfer robotniczych. Jest to działwa najuboższych rodzin. Najwięksi procent stanowią jednak sieroty i półsieroty. »Caritas« przyjmuje dzieci na kolonie w wieku od 5 do 14 lat

zycia. Dzieci są niezwykle zadowolone z wypoczynku letniego. Przybierają szybko na wadze i zdobywają lepszą cerę. Niektóre oddziały kolonijne posiadają urządzenia roentgenologiczne, dostarczane z Ameryki oraz przychodnię lekarską, w której dzieci mają pełną opiekę zdrowotną.

Obóz w Trybince

Warszawa (IC) — Związki byłych więźniów politycznych z czasów okupacji niemieckiej podjęły od dawna pracę nad zbieraniem dokumentów, dotyczących zbrodni, dokonywanych w obozach koncentracyjnych oraz pogrzebania ciał zamęczonych w tych obozach i zabezpieczenia terenów obozowych, wprowadzając do nich widome znaki czci dla pamięci pomordowanych w formie pomników i obelisków.

W ostatnim czasie zajęto się bliżej terenem obozu koncentracyjnego w Treblince. Na terenie całego powiatu sokołowskiego były rozsiane hitlerowskie obozy śmierci. Głównym miejscem mordów był słynny obóz koncentracyjny Treblinka. Na przestrzeni 13-tu kilometrów, Niemcy wybudowali 13-cie komór gazowych, w których niszczone więźniów. Ofiary rekrutowały się ze wszystkich niemal narodów europejskich. W okresie największego nasilenia transportów, spalono dziennie około 5.000 osób. Ogólna liczba ofiar obozu koncentracyjnego w Treblince sięga 1.400.000 osób, z czego 800.000 znalazło śmierć w krematoriach, reszta zaś została rozstrzelana lub zamordowana uderzeniami pałek, kołb itp. Od 1943r. Niemcy, zdając sobie sprawę ze zbliżającej się klęski, przestali grzebać ciała pomordowanych więźniów, a poddawali je paleniu krematoryjnymu. Prochy rozrzucano po okolicznych polach. Czyniono to dla zatarcia śladów zbrodni. Na terenie obozu powiatu sokołowskiego straconych zostało również 70.000 jeńców sowieckich.

Przedstawiciele Związków byłych więźniów politycznych przystąpili do zabezpieczenia obecnego stanu obozu i opracowania form uczczenia pamięci pomordowanych.

Komasują szkoły średnie w Polsce

Kraków (IC) — Jak podaje »Gazeta Ludowa« duży niepokój i falę protestów wywołała decyzja rządu o skomasowaniu — naginanie do metody nauczania według zasad komunistycznych — kilku szkół średnich w Łodzi. Z tego powodu odbyły się zebrania protestacyjne komitetów rodzicielskich.

Wzburzone umysły uspokoił czasowo kurator, okręgu szkolnego, wyjaśniając, że decyzja o komasacji gimnazjów nie została powzięta z powodu polityki partyjnej, lecz z braku lokali szkolnych w Łodzi. Kurator zapewnił nauczycieli, że po zlikwidowaniu trzech gimnazjów w Łodzi (III, XIV i XV) otrzymają oni posadę w innych szkołach, młodzież zaś zostanie przydzielona do innych szkół.

Poruszenie ustało chwilowo. Obserwatorzy stwierdzają jednak, że podłożem pierwszej próby koma-

sacji szkół średnich w Polsce jest dążenie komunistów do całkowitego opanowania młodzieży polskiej. W wielu jeszcze szkołach uczą profesorowie przedwojenni, wychowani w zasadach katolickich. Nauczycieli tych pod pretekstem komasacji przeryca się do ośrodków, w których komuniści zdobyli większe wpływy i obsadzili stanowiska nauczycieli swoimi ludźmi.

Komuniści czuwają również bacznie nad uniwersytetami polskimi, wprowadzając w szeregi studentów wycwiczonego młodzieży komunistów. Do tego celu służą kursa przygotowawcze, po ukończeniu których niekwalifikowana młodzież, wyznająca zasady marksizmu, ma prawo wstępu na uniwersytet. Ostatnio ukończono jeden z takich kursów, na którym pobierało naukę 519 chłopców i dziewcząt, z których 369 zostało zapisanych na uniwersytet. Drugi podobny kurs ćwiczy obecnie 500 słuchaczy, którzy mają być rozrzućeni po innych uniwersytetach polskich.

»Nurt demokratyczny« w dzisiejszym szkolnictwie

Warszawa (IC) — Minister oświaty, prof. St. Skrzyszewski — podczas ostatniego pobytu swojego w Krakowie — wygłosił odczyt na temat »roli szkoły i nauczyciela w Polsce Ludowej«. Rolę, jaką ten minister wyznacza szkolnictwu, jasno określa następująca część jego odczytu:

... Weszliśmy w okres w którym człowiek będzie decydował o przyszłości. W tym kształceniu człowieka trzeba się oprzeć na szkole i nauczyciela. Na terenie szkoły powszechnej nastąpiło przełamanie pewnych uprzedzeń, a nauczyciel związał się z nurtem demokratycznym. Nie jest to jednak jeszcze front powszechny. Nauczyciel musi się złączyć z Polską Demokratyczną.

Równocześnie zapowiedział minister, że wszystkie te elementy, które nie zechcą »związać się z nurtem demokratycznym«, zostaną usunięte ze szkoły, jako szkodzące tworzeniu się »powszechnego frontu Polski Demokratycznej«.

Jezeli ktoś — niedostatecznie obeznany z nieco zawilą frazeologią propagandy mógł jeszcze mieć jakieś wątpliwości co do sensu tego »nurtu demokratycznego«, lub żywił pewne złudzenia, to już nazajutrz oświadczył bez ogródek prof. Józef Sieradzki, przemawiając na konferencji nauczycieli — pp'owców, że koniecznym jest »upolitycznienie szkoły«. Innymi słowy, »nurt demokratyczny« prowadzi wprost do pp'owskiego komunizmu. Wtedy, tylko wtedy, utworzy się »powszechny front Polski Demokratycznej«. Obecny na tej konferencji minister Skrzyszewski gorąco przyklaskiwał wywodom prof. Sieradzkiego.

SAÚDE FÓRÇA
HÆMATOGEN
do D^o HOMMEL

LAB. REUNIDOS PARANÁ LDA.
Caixa Postal 785 — Curitiba